



# BONJE!

## LESBRIEF

**Binnenkort zal u met uw leerlingen naar de voorstelling *Bonje!* van compagnie Mouettes gaan.**

**Deze lesbrieven kunt u als leidraad nemen in het begeleiden van uw leerlingen voor, tijdens en na de voorstelling. In de lesbrieven zullen we ingaan op de thematiek die in de voorstelling verscholen gaat, de theatervorm waar we voor gekozen hebben en de verschillende scènes die in de voorstelling voorkomen.**

***Bonje!* is een grappige theatrale creatie, burlesk en muzikaal van 45 minuten, waarin vooral dans, mime en fysiek theater gebruikt zijn. Een voorstelling voor iedereen vanaf 4 jaar.**

### In het kort - Het verhaal



De buurjongen van Paulette - volgepompt met moed - wacht in haar huis op haar om zijn liefde aan haar te bekennen.

Wanneer ze uiteindelijk thuis is gekomen, is de moed hem in de schoenen gezakt. Maar hij moet nu wel uitleggen waarom hij bij

haar thuis is. En dat voordat alle vrienden van Paulette arriveren om haar te feliciteren met haar verjaardag.

### De personages

***De buurjongen:*** (Bas Dorlandt) - Twintiger, grote verkouden jongen, onhandig en geterroriseerd door zijn verlegenheid. Stiekem verliefd op zijn buurmeisje Paulette.

***Paulette:*** (Paula Duarte) - Mooie jonge meid, extravagant en zo'n 20 lentjes jong. Erg populair onder haar vrienden. Ze bereidt haar verjaardagsfeestje voor.

*Paulettes vrienden:* - Het publiek (de kinderen)

### De gekozen theatervorm

Wanneer de behoefte om een jeugdvoorstelling is geboren, wilden we dat het een voorstelling voor volwassenen vanaf 4 jaar oud zou zijn. We hebben daarom besloten mime en dans te gebruiken, een universele taal die ons permissieert onderwerpen aan bod te laten komen op een esthetische en poëtische wijze. We wilden ook net zozeer een pedagogische als een vermakelijke voorstelling. We hebben gekozen voor een burleske theatervorm met situaties zijn geïnspireerd op slapsticks als van Charlie Chaplin en Bugs Bunny. Door het gebruik van ingrediënten uit de stomme film en tekenfilm worden hilarische scènes geschetst, waarin de bewegingen en beelden erg uitvergroot worden. Deze wijze van fysiek theater is erg aanstekelijk voor de groepen 1 t/m 4.

Het decor van *Bonje!* kan helemaal ineens storten, maar is ook weer op te bouwen. De visuele impact die deze decorstukken hebben op de kinderen doet ze denken aan de kracht van hun "ik" dat hen op deze leeftijd bezig houdt. Men wordt zich er bewust van dat iedere handeling niet zonder enige consequentie is.

*Bonje!* wil ieder kind de kans geven in aanraking met theater te laten komen, omdat het spelenderwijs onderwijst. We willen daarom, naast de mogelijkheid *Bonje!* te zien in een echt theater, de drempel te verlagen door naar school toe te komen om in elke klas of speelruimte te spelen.

### De educatieve thematiek

Kinderen worden zich vanaf hun vierde levensjaar bewust dat grote mensen om hun heen ruzie kunnen maken. Hoe aan kinderen uit te leggen waarom dat gebeurt? Dat grote mensen soms uit elkaar gaan? Dat ze elkaar hervinden en zich verzoenen?

Hoe aan kinderen uit te leggen dat in het leven, elke handeling een consequentie heeft? Dat we lekker alles kunnen vernielen en dat dan alles kapot gaat? Maar dat we dan ook moeten leren een poging te doen het te repareren.

Objecten net als 'de mens' kunnen stuk gaan, maar soms ook weer gemaakt worden...  
En de tijd schrijft onverbiddeijk voort.

Dit zijn enkele thema's die de voorstelling *Bonje!* probeert te behandelen, maar dan op feestelijke en ludieke wijze.

De kinderen vinden het erg grappig wanneer de onhandigheden van de buurjongen het decor doet ineensstorten tegen zijn wil in, maar ze zijn toch ook de eersten die zich naar het speelveld snellen om te helpen alles weer op te ruimen.

De kinderen vinden het erg grappig wanneer de twee personages uit het stuk een twist hebben, maar zijn verdrietig wanneer ze uit elkaar gaan en erg aandachtig hopen ze op een verzoening en zijn vervolgens erg blij zijn wanneer een "happy end" zich uiteindelijk aanbiedt.

In *Bonje!* zit bijna geen woord tekst, wel veel Franse chansons. Deze chansons houden altijd direct verband met de betreffende scène, maar zijn niet noodzakelijk voor het begrip daarvan.

## ENKELE OPDRACHTEN VOOR EN NA DE VOORSTELLING

Onderstaande opdrachten kunnen voor u als docent een leidraad zijn bij het in- en uitleiden van de voorstelling. Het beste komen deze opdrachten tot hun recht in een speellokaal of wanneer alle stoelen en tafels aan de kant zijn geschoven.

### 1 - Opruimen

In *Bonje!* stort - zoals we eerder al beschreven - op een gegeven moment het hele decor in. De kinderen vinden dat hilarisch leuk! Wat oudere kinderen niet leuk vinden, maar de 4-plussers nog wel, is het opruimen van de rotzooi.

Opdracht voor in het klaslokaal: Ga met z'n allen de klas opruimen, compleet met bezem stoffer en blik.

Ook: wie kan de hoogste toren maken? Bepaat daarna met de kinderen of ze het leuk vinden als er een toren van iemand om zou vallen en als hun eigen toren nu wordt omgegooid.

## 2 - In het theater is een voorwerp dat wat we vinden dat het is



In de voorstelling gebruiken we attributen, echter het is theater: dan mag alles zomaar zijn wat we in die scène vinden dat het moet zijn. Dat is de kracht van theater: de verbeelding.

In de voorstelling gebruiken we een fotoestel. In een bepaalde scène is het ook

daadwerkelijk een fotoestel. Daarvoor fungeert het ook als telefoon; houd het aan je oor en het is een telefoon. Weer later is het een afstandsbediening voor een televisie; richt het op een denkbeeldige tv voor je en druk op een denkbeeldige knop op het apparaatje.

Opdracht voor de kinderen:

voor de voorstelling: Neem een aantal voorwerpen uit bijvoorbeeld het klaslokaal en vraag of de leerlingen er een nieuwe functie aan kunnen geven die losstaat van de functie waar deze voor bedoeld is.

Na de voorstelling: vraag welke functies het fotoestel in de voorstelling allemaal heeft gehad, of ze het geloofwaardig vonden en of ze zelf nog meer functies aan het apparaatje kunnen toekennen (computerspelletje, joystick, microfoon).

### 3 - Verjaardagsfeestje

Prat met de leerlingen over het geven van een verjaardagsfeestje. Wie nodig je het liefste uit? Wie staat er bovenaan je verlanglijstje? Van wie zou je het liefste hebben dat die persoon op je verjaardag komt, maar zou je nooit uit durven nodigen?

Wat heb je allemaal nodig om een feestje te organiseren? Laat de kinderen een lijst samenstellen van dingen die echt geregeld moeten worden. Limonade halen, slingers ophangen, rietjes en kaarsjes kopen, opruimen en de kamer gezellig maken, muziek uitzoeken, enzovoort enzovoort.

Vergeet vooral niet voldoende limonade in huis te halen, want dat had Paulette niet gedaan en zie de gevolgen tijdens de voorstelling! Wat had allemaal voorkomen kunnen worden als Paulette niet naar buiten was gegaan om extra limonade te halen?

#### 4 - Uitvergroten

*Bonje!* bestaat grotendeels uit mime. Een genre dat bij ons er toe leidt dat alles groter gemaakt wordt, om de dingen duidelijker te maken, omdat het dan grappiger wordt, maar ook omdat wij dat gewoonweg een mooie vorm van theater vinden. Overigens, theater is meestal wel een vergroting van het echte leven.



Kunnen de kinderen zien dat op het toneel de dingen dikker zijn aangezet dan in het echt? Kunnen er voorbeelden uit de voorstelling gehaald worden?

Opdracht voor in de klas:

Maak een grote kring. Iemand begint en maakt een hele kleine beweging. De volgende persoon maakt de beweging iets groter, weer de volgende maakt hem weer groter, enzovoort. Tot de laatste persoon: de beweging is nu heel erg groot geworden.

#### 5 - Zonder tekst

Zoals eerder al vermeld wordt er in de voorstelling bijna niet gesproken. Toch is het verhaal voor de kinderen goed te volgen.

Opdracht voor in de klas:

Verzin een kort verhaaltje of situatie. De kinderen gaan nu dit nu proberen uit te beelden zonder dat ze mogen praten. Bijvoorbeeld: "Vol verwachting liep ik naar de brievenbus. Ik kon de spanning bijna niet bedwingen. Door de spanning struikelde ik ook nog over een paar schoenen in gang. Ik kwam mij broertje tegen van wie die schoenen waren en maakte toch even goed duidelijk dat ik het erg gevaarlijk vond dat die schoenen daar stonden. Maar goed ik liep verder en daar zag ik aan het einde van de gang een envelop steken uit de brievenbus van de voordeur. Het was inderdaad een brief van dat meisje. Ik sprong door de gang van blijdschap, maakte de envelop snel open en daar las ik....."

#### VRAGEN NA AFLOOP VAN DE VOORSTELLING

Hieronder volgen enkele vragen die u als docent kunt stellen aan de kinderen om hun begrip over de voorstelling te laten verwerken.

U kunt natuurlijk, na het zien van de voorstelling ook zelf nog vragen bijvoegen.

- Waarom was de jongen bang toen hij door het huis sloop?
- Wat heeft hij meegenomen voor haar?

- Wat was er allemaal klaargezet op de tafel en waarvoor?
- Wat vindt Paulette van de buurjongen? De de buurjongen van Paulette?
- Hoe komt het dat Paulette haar buurjongen niet altijd leuk vindt?
- Waarom sloeg Paulette de buurjongen in het gezicht?
- Hoe probeerde de buurjongen het weer goed te maken?
- Waarom kregen ze ruzie over het krantje?
- De telefoon ging op een gegeven moment, wie was er aan de telefoon?
- En waarom kreeg Paulette het vervolgens Spaans benauwd?
- Goed, het bezoek zou er zo aankomen, maar waarom was dat nu een probleem?
- Waar trok Paulette haar jas aan en ging ze even weg?
- Kon de buurjongen goed het huis opruimen?
- Waarom gingen alle spullen stuk?
- Waarom viel Paulette flauw?
- En waardoor werd ze weer wakker?
- Wilde Paulette met de buurjongen dansen?
- Jaren later gingen ze trouwen, leefden ze lang gelukkig?
- Was Paulette aardig voor haar man?
- Wat deed ze op het moment dat haar man telkens bekers drinken kwam brengen?
- Waarom ging hij uiteindelijk weg?
- Kwam hij nog terug?
- Zijn ze nog gelukkig geworden?

#### DE WORKSHOP

De totstandkoming van een workshop (enkel voor de kinderen) is ook een belangrijk deel van de voorstelling. Deze is tegelijkertijd ontwikkeld en gecreëerd met de voorstelling samen met de dansers/spelers. De workshop is direct gelieerd aan de voorstelling en kan plaatsvinden met de kinderen aan het einde van het stuk als het nog vers in het geheugen is.



De theaterworkshop *Bonje!* duurt ongeveer 1 uur en is voor kinderen van groep 1 t/m 4 dat na het zien van de voorstelling plaatsvindt of zonder de voorstelling gezien te hebben. De vorm is bovenal om zich te amuseren en zich te vermaken, het doel is goede vragen te stellen op een ludieke manier.

De kosten van de workshop zijn aansluitend op de voorstelling €190,- .

Los van de voorstelling is de workshop te boeken voor €320,-.

*Eerste deel:*

### **De grimassen-workshop à la saus van Bonje! of het theater als vrijplaats om lekker gek te doen**

De workshop Bonje! kan gegeven worden na de voorstelling of helemaal los daarvan. *De grimasworkshop à la Bonje!*

Het theater is de manier om je af te reageren...

- Niet schreeuwen!  
(Werken met de expressie woede)
- Hou op met je grimassen!  
(Werken met de expressie op je gezicht)
- Ruim je spullen op!  
(Werken met vernielen en instorten en het opnieuw opbouwen)

Het theater is, voor een kind, een magische plek, als het kind zijn of haar verlegenheid er kan uiten, of zijn of haar frustraties, met deze drie eerste oefeningen, laten wij veel ruimte open voor hun expressie, en werken we aan het wegnemen van negatieve energie die behoort aan elk individu in ontwikkeling.

*Tweede deel:*

### **De imaginaire workshop of het theater als creatieve plek**

- Recht je rug!  
(Een sculptuuroefening met het eigen lichaam)
- Dat is daar niet voor gemaakt!  
(Een oefening voorwerpen van functie te veranderen)
- Zeg me de waarheid!  
(Een oefening om verhalen te verzinnen)

In dit tweede deel van de workshop, laten we de grootse verbeeldingszin van de kinderen op de vrije loop al werkende aan het lichaam en de geest. De vrijheid is groot dankzij aan de basisprincipes van de oefening en geeft verrassende resultaten.

Dit zijn slechts enkele ingrediënten die we gebruiken om met de kinderen te dansen te spelen en te mimen.

Samen met de echte profs aan het werk!

### **Naar het theater gaan**

Of u nu naar een theater gaat of dat compagnie Mouettes bij u op school komt, het is goed de

kinderen een aantal dingen over theaterbezoek uit te leggen.

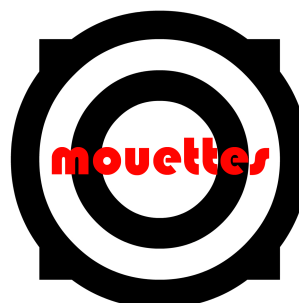
Leg de kinderen bv. uit dat het geen tv is. Als zij de spelers horen en zien, dan horen en zien de spelers ook de kinderen. Je mag daarom best reageren als je iets leuk, grappig, spannend of zielig vindt, maar ga niet uitgebreid bespreken wat je ziet met je buurman of buurvrouw; doe dat na de voorstelling.

Ook wil je dat niemand afgeleid wordt, en zeker niet de spelers op het toneel. Plassen doe je daarom vóór de voorstelling en als je moet tijdens, probeer het dan op te houden.

Verder is onfatsoenlijk gedrag nooit leuk voor spelers op het toneel, maar om te spelen voor een groep kinderen die gedruild zijn en geen enkele reactie durven geven is ook niet fijn.

Al met al hopen we op een ontspannen sfeer en vooral hopen we dat jullie allemaal een hele leuke voorstelling beleven!

Bas Dorlandt  
Angel Liegent  
**Compagnie Mouettes**



**Mouettes NL** – [www.mouettes.eu](http://www.mouettes.eu) – [info@mouettes.eu](mailto:info@mouettes.eu)  
Houtrijkstraat 429 – 1013 DT Amsterdam – Nederland –  
0031 (0)20 67 10 413 – KvK 34290887  
BTW-nummer: NL818846227B01